

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ  
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ВНУТРІШНІХ СПРАВ  
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ**

**Циклова комісія технічного обслуговування авіаційної техніки**

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ  
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ**

навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності  
(основи авіації Міністерства внутрішніх справ України)»  
обов'язкових компонент  
освітньо-професійної програми першого (бакалаврського ) рівня  
вищої освіти

**272 Авіаційний транспорт**

**(Технології робіт та технологічне обладнання аеропортів)**

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

Науково-методичною радою  
Харківського національного  
університету внутрішніх справ  
Протокол від 22.02.2024 № 2

**СХВАЛЕНО**

Методичною радою  
Кременчуцького льотного  
коледжу Харківського  
національного університету  
внутрішніх справ  
Протокол від 17.01.2024 № 6

**ПОГОДЖЕНО**

Секцією науково-методичної ради  
ХНУВС з технічних дисциплін  
Протокол від 22.02.2024 № 2

Розглянуто на засіданні циклової комісії технічного обслуговування авіаційної техніки, протокол від 12.12.2023 № 8

**Розробник:**

*Викладач циклової комісії технічного обслуговування авіаційної техніки, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Сиволожська В.М.*

**Рецензенти:**

- 1. Завідувач кафедри технологій аеропортів Національного авіаційного університету, доктор технічних наук, професор Тамаргазін О.А.*
- 2. Викладач циклової комісії аеронавігації Кременчуцького льотного коледжу Харківського університету внутрішніх справ, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, викладач вищої категорії, викладач-методист, Тягній В.Г.*

**1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами**  
**1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами**  
**(заочна форма навчання)**

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр №3							
Тема №1 Структура МВС України	20	2	-	-	-	18	Усне опитування
Тема №2 Основні законодавчі та нормативно правові-акти, що регулюють роботу МВС	20	-	-	-	-	20	Усне опитування
Тема №3 Міжнародні норми, що регулюють діяльність в авіаційній галузі	22	-	-		-	22	Усне опитування
Тема №4 Становлення авіації МВС України	22	2	-		-	20	Усне опитування
Тема №5 Єдина система авіаційної безпеки та цивільного захисту України	25	2	-	2	-	21	Усне опитування
Тема №6 Система технічного обслуговування авіації МВС України	26	2	-	2	-	22	Усне опитування
Всього за семестр №3:	135	8	-	4	-	123	залік

**1. Методичні вказівки до практичних занять**

**Тема № 5 Єдина система авіаційної безпеки та цивільного захисту України**

**Практичне заняття:** Єдина система авіаційної безпеки та цивільного захисту України

Навчальна мета заняття: Закріплення теоретичних знань, щодо єдиної системи авіаційної безпеки та цивільного захисту.

Кількість годин - 2.

Місце проведення: навчальний кабінет коледжу.

**Навчальні питання:**

1. Структура управління координації діяльності авіації.
2. Назвати основні технічні характеристики авіації МВС України.
3. Які основні завдання вертолітних підрозділів МВС ?
4. Назвати місця базування гелікоптерів.
5. Які літаки використовуються в авіаційних підрозділах МВС?
6. Розказати про загальну структуру управління системою авіаційної безпеки.

Література:

1. <https://mvs.gov.ua/> Офіційний сайт Міністерства Внутрішніх Справ України.

**План проведення заняття:**

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Проведення попереднього контролю теоретичних знань, практичних умінь і навичок здобувачів освіти.

II. Порядок проведення основної частини заняття. Дати відповідь за запропонованими варіантами.

**Варіант №1**

1. Назвіть основні причини виникнення АП.
2. Процес проведення розслідування АП.
3. Класифікація особливих ситуацій залежно від наслідків.

**Варіант №2**

1. Назвати основні місця базування гелікоптерів МВС.
2. Назвіть чинники, що впливають на особливі ситуації.
3. Які основні функції авіаційних підрозділів МВС?

**Варіант №3**

1. Перелічити основні завдання авіаційних підрозділів МВС.
2. Класифікація авіаційних пригод.
3. Перелікуйте фактори які пов'язані з АП.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

Здійснити перевірку і оцінювання виконаних завдань. Підвести підсумок практичного заняття, звернувши увагу на основні помилки при його виконанні.

Обговорювання питання щодо підготовки здачі залікових тестових завдань.

**Тема №6 Система технічного обслуговування авіації МВС України**

**Практичне заняття:** Основи фізіології польоту.

Навчальна мета заняття: ознайомитися з основами фізіології польоту для збереження високої працездатності в польоті, підтримання психофізіологічного стану організму, володіння фізичними і психічними якостями у професійній діяльності.

Кількість годин - 2.

Місце проведення: навчальний кабінет коледжу.

**Навчальні питання:**

1. Інженерно-авіаційна служба (ІАС).
2. Планування роботи інженерно-авіаційної служби.
3. Документація інженерно-авіаційної служби.
4. Готовність інженерно-авіаційної служби та авіаційної техніки до виконання завдань за призначенням.

Література:

1. <https://mvs.gov.ua/> Офіційний сайт Міністерства Внутрішніх Справ України.

### **План проведення заняття:**

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Проведення попереднього контролю теоретичних знань, практичних умінь і навичок здобувачів освіти.

II. Порядок проведення основної частини заняття. Дати відповідь за запропонованими варіантами.

1. Питання для обговорення:

1.1. Основи фізіології польоту.

1.2. Характеристика шкідливих факторів праці членів екіпажів ПС.

1.3. Фактори що впливають на організм людини в польоті.

1.4. Негативні стани та хвороби, які виникають у польотах у пілотів при певних умовах.

1.5. Приклади авіаційний подій з причин людського фактору під час льотної експлуатації авіаційної техніки.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

Здійснити перевірку і оцінювання виконаних завдань. Підвести підсумок практичного заняття, звернув увагу на основні помилки при його виконанні. Підготовка до здачі диференційованого заліку.

### **3. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті**

#### **Основна література:**

1. Авіаційні правила України "Порядок сповіщення про події в галузі цивільної авіації, розгляду отриманої інформації, її аналізу та вжиття відповідних заходів": Наказ Державної авіаційної служби України 27 грудня 2019 року № 1817. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0352-20#Text> (дата звернення 10.12.2023).

2. Повітряний кодекс України від 07.08.2020 зі змінами від 13.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17#Text> (дата звернення 10.12.2023).

3. ІКАО, Annex 14. Аеродроми. Видання 7е. URL: [https://zom.com.ua/files/an14\\_v1\\_cons\\_ru.pdf](https://zom.com.ua/files/an14_v1_cons_ru.pdf) (дата звернення 10.12.2023).

4. Москаленко О.І. Теорія і практика професійної підготовки майбутніх авіаційних фахівців / Москаленко О.І.; М-во освіти і науки України, Кіровоград. льотна акад. Нац. авіац. ун-ту. — Кіровоград Ексклюзив-Систем, 2016. — 590 с. : іл., табл. — Бібліограф.: с. 447-486.

5. Конституція України: станом на 1 вересня 2016 р. / Верховна Рада України. Харків: Право, 2016. 82 с. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 10.12.2023).

6. Аветисян В. Г., Сенчихін Ю. М., Ораєвський Д. В. Організація аварійно-рятувальних робіт на авіаційному транспорті : Навчальний посібник. Харків: НУЦЗУ, 2012. 108 с. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/371/1/0011.pdf> (дата звернення 10.12.2023).

7. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 878 // [Електронний ресурс] / Міністерство внутрішніх справ України; офіційний веб-сайт. – Режим доступу до сайту: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-%D0%BF>

8. Закон України «Про загальну структуру і чисельність Міністерства внутрішніх справ України»; офіційний веб-сайт.-Режим доступу до сайту : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2925-14#Text>

9. Стратегія розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2017 р. № 1023-р: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2017 року № 1023-р // Верховна Рада України; офіційний веб-сайт. – Режим доступу до сайту: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-2017-%D1%80>

10. Наказ МВС України від 19.02.2018 №119 "Про організацію та проведення аеромедичної евакуації повітряними суднами Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України та Державної прикордонної служби України"; офіційний веб-сайт.– Режим доступу до сайту: <https://ips.ligazakon.net/document/RE31737>

11. Наказ МВС України від 21 серпня 2018 року №690 «Про затвердження Положення про Управління координації діяльності авіації Міністерства внутрішніх справ України».

12. Наказ МВС України від 15.09.2023 № 995 Про затвердження «Положення про Національне бюро розслідувань на транспорті в установленому порядку»; офіційний веб-сайт.– Режим доступу до сайту: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995-2023-%D0%BF#Text>

13. Про затвердження Положення про Національну поліцію: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 877 // Урядовий портал; офіційний веб-сайт. – Режим доступу до сайту: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/248607704>

14. Бойко І. В. Історичні аспекти формування методологічних підходів до оцінювання діяльності дільничних офіцерів поліції. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ ім.. Е. О. Дідоренка. 2016. № 2, С. 178-186.

15. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 року № 442 // [Електронний ресурс] / Верховна Рада України; офіційний веб-сайт. – Режим доступу до сайту: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF>

#### Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <https://avia.gov.ua> Офіційний сайт Державної Авіаційної Служби України.
2. <https://www.rada.gov.ua> Офіційний сайт Верховної Ради України.
3. <https://www.kmu.gov.ua> Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.

4. <https://mvs.gov.ua> Офіційний сайт Міністерства Внутрішніх Справ України.
5. <https://www.mil.gov.ua> Офіційний сайт Міністерства оборони України.
6. <https://www.dsns.gov.ua> Офіційний сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій України.